

Zadanie domácej práce z biológie pre 6. ročník ZŠ, meno a priezvisko

Téma vyučovacej hodiny: Chovateľsky významné vtáky. Pozorne si prečítajte, naštudujte nasledujúci text a správne odpovedzte na otázky pod učebným textom!

Kura domáca Bola domestikovaná a vyšľachtená z kury **divej** v juhovýchodnej Ázii asi pred 6000 rokmi. Chová sa najmä pre **mäso** a **vajíčka**, ale boli vyšľachtené aj bojové a okrasné plemená. Samec je **kohút**, samica **sliepka** a mláďa je **kurča**. Samicu, ktorá sedí na vajíčkach, nazývame **kvočka**. Kuriatka sú **nekrmivé**, čo znamená, že po vyliahnutí si musia potravu hľadať samé, zdržujú sa v krdliku pri matke. Vo veľkom sa chovajú v **hydinarňach**, vajíčka sa tu zohrievajú a otáčajú v **liaňach**. Kohút sa od sliepky nápadne líši vonkajším vzhľadom - je väčší, má pestrejšie a dlhšie perie, má ostrohy a väčší hrebeň a laloky. Takáto nápadná vzhľadová odlišnosť samca a samice sa nazýva **pohlavná dvojtvarosť**. Kury sú **všežravé** - semená, výhonky rastlín, bezstavovce a drobné stavovce. Kury len slabo a nemotorne lietajú. Patria medzi hrabavce - majú nohy prispôbené na hrabanie v pôde, kde si hľadajú potravu.

Morka domáca Bola vyšľachtená z morky **divej**, domestikácia prebehla asi pred 3000 rokmi indiánmi v strednej Amerike. Po pštrosovi je to najväčší domestikovaný vták. Chová sa pre **mäso**. Samec je **moriak**, samica **morka** a mláďa je **morča**. Mláďatá sú **nekrmivé**. Pohlavná dvojtvarosť - moriak je väčší, má guľovitý tvar tela (morka podlhovastý), je pestrejší, má nápadné kožné výrastky na hlave a krku, chvostové perá vytvárajú vejár. Živí sa podobne ako kura.

Hus domáca Pochádza z divých husí, domestikované boli pravdepodobne pred 7000 rokmi v Mezopotámii. Husi sa chovajú hlavne pre **mäso**, **tuk** a **perie** (menej pre vajcia a aj hnoj). Samec je **gunár**, samica **hus** a mláďa **húsatko**. Húsatá sú **nekrmivé**. Husi sa živia hlavne **rastlinnou** potravou (semená, listy tráv a bylín).

Kačica domáca Pochádza z divých kačíc, domestikovaná bola pravdepodobne pred 2200 - 2300 rokmi v Egypte, Mezopotámii a Číne. Kačice chováme pre **mäso**, **tuk**, **perie** a **vajíčka**. Vajíčka vodnej hydiny musia byť dobre tepelne spracované, lebo je vysoké riziko nakazenia salmonelózou (hnačkové ochorenie). Samec je **káčer**, samica **kačka**, mláďa **káčatko**. Káčatka sú **nekrmivé**. Kačice sa živia rastlinnou potravou a drobnými vodnými živočíchmi.

Otázky:

1. Čo je to domestikácia?
2. Kedy bola vyšľachtená kura domáca?
3. Čo znamená že mláďatá kury domácej sú nekrmivé?
4. Čo je to pohlavná dvojtvarosť / pohlavný dimorfizmus?
5. Aká je to hrabavá hydina?
6. Kedy bola vyšľachtená morka domáca?
7. Sú mláďatá morky domácej nekrmivé?
8. Kde a kedy boli domestikované husy domáce?
9. Na liečbu čoho sa používa masť z husi domácej?
10. Pochádza kačica domáca z divých husí?
11. Prečo musia byť vajíčka kačice domácej tepelne spracované?
12. Aký je význam chovu uvedenej hrabavej hydiny ?
13. Prebiehajú potravinárske kontroly mäsa a vajec hydiny?

- Na uvedených 13 otázkach odpovedajte na zadnej strane listu !